16 augustus 2026

Onderwerp:

Artikel 40 vragen over de gewijzigde regels voor de wachtlijst voor betaalbare woningen

Geacht college**,**

Inleiding.

Per 1 september 2026 wijzigt Holland Rijnland de regels voor de wachtlijst voor betaalbare woningen. Wie de jaarlijkse verlengingsbijdrage van € 7,50 niet op tijd betaalt wordt direct definitief uitgeschreven, met verlies van alle opgebouwde inschrijftijd. De huidige tussenstap — voorlopige uitschrijving met de mogelijkheid alsnog te betalen — vervalt. Ook vervalt de mogelijkheid om bezwaar te maken. Daarnaast verdwijnt ook de regeling voor het overnemen van inschrijfjaren van een partner , bijvoorbeeld na een huwelijk of overlijden. (Huren in Holland Rijnland)

Dit heeft verstrekkende gevolgen voor woningzoekenden. In de huidige gespannen woningmarkt hebben mensen een jarenlange inschrijving nodig om überhaupt kans te maken op een woning. Het verliezen van die opgebouwde inschrijftijd door een gemiste betaling kan betekenen dat iemand opnieuw onderaan de wachtlijst moet beginnen. Dat is geen proportionele maatregel.

De SP vindt het zeer zorgelijk dat een administratieve fout, bijvoorbeeld door het missen van een e-mail, een gewijzigd e-mailadres, onvoldoende financiële middelen op het moment van betaling of een andere vorm van overmacht, kan leiden tot het verlies van jarenlange inschrijftijd. Zeker omdat vanaf 1 september ook de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen de uitschrijving vervalt.

De regionale huisvestingsverordening bepaalt dat een inschrijving kan worden beëindigd wanneer een woningzoekende nalatig is bij de betaling en dat bij beëindiging de opgebouwde inschrijftijd verloren gaat. (Regio Holland Rijnland)

Tegelijkertijd is in de toelichting op de gewijzigde verordening aangegeven dat in situaties waarin sprake is van overmacht een hardheidsclausule kan worden toegepast. (Regio Holland Rijnland)

Alphen aan den Rijn maakt onderdeel uit van Holland Rijnland en daarmee worden ook inwoners van onze gemeente door deze wijziging geraakt. (Regio Holland Rijnland)

De SP is van mening dat het tekort aan betaalbare woningen niet mag worden afgewenteld op woningzoekenden die door een administratieve fout of overmacht hun jarenlang opgebouwde positie op de wachtlijst verliezen. In een situatie waarin mensen soms vele jaren moeten wachten op een sociale huurwoning, moet de opgebouwde inschrijftijd zorgvuldig worden beschermd.

De SP roept het college daarom op zich binnen Holland Rijnland sterk te maken voor een **menselijke en proportionele regeling**, waarbij een eenmalige gemiste betaling niet automatisch leidt tot het verlies van jarenlang opgebouwde inschrijftijd en waarbij woningzoekenden in geval van een fout of overmacht toegang houden tot een daadwerkelijke bezwaar- en herstelprocedure met oog voor hardheidsbepalingen.

Daarom stelt de SP-fractie de volgende vragen aan het college:

1. Deelt het college de constatering van de SP dat het verlies van jarenlange inschrijftijd als gevolg van één gemiste betaling zeer ingrijpende gevolgen kan hebben voor woningzoekenden en dat dit geen proportionele maatregel is? Zo nee, waarom niet?
2. Welk probleem beoogt Huren in Holland Rijnland hiermee op te lossen? En is het college van mening dat deze maatregel daar passend bij is?
3. Hoeveel inwoners van Alphen aan den Rijn staan momenteel ingeschreven als woningzoekende bij Huren in Holland Rijnland? Hoeveel woningzoekenden in Alphen aan den Rijn zijn de afgelopen twee jaar voorlopig uitgeschreven?
4. Heeft het college onderzocht hoeveel inwoners van Alphen aan den Rijn naar verwachting door de nieuwe regeling worden geraakt? Zo nee, is het college bereid dit alsnog in kaart te brengen?
5. In de toelichting op de nieuwe regels wordt gesproken over de mogelijkheid om bij overmacht gebruik te maken van een hardheidsclausule. Hoe is deze hardheidsclausule vanaf 1 september 2026 precies geregeld en wie kan daarover beslissen?
6. Kan een woningzoekende die na 1 september 2026 wegens een gemiste betaling wordt uitgeschreven alsnog een beroep doen op de hardheidsclausule en daarmee zijn of haar oorspronkelijke inschrijftijd behouden? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

7. Waarom is ervoor gekozen om vanaf 1 september 2026 de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen een uitschrijving wegens het niet tijdig betalen van de verlengingskosten volledig te laten vervallen?
8. Deelt het college de mening van de SP dat een woningzoekende in ieder geval de mogelijkheid zou moeten behouden om bezwaar te maken wanneer sprake is van aantoonbare overmacht in de breedste zin van het woord of een administratieve fout?
9. Is het college bereid binnen Holland Rijnland te pleiten voor het behoud van een bezwaar- en herstelmogelijkheid, in ieder geval wanneer de woningzoekende aannemelijk kan maken dat sprake was van overmacht?
10. Is het college bereid er bij het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland op aan te dringen dat de nieuwe regeling wordt aangepast, zodat woningzoekenden niet automatisch hun volledige opgebouwde inschrijftijd verliezen bij een eenmalige gemiste betaling?
11. Welke mogelijkheden ziet het college om te voorkomen dat inwoners van Alphen aan den Rijn door deze nieuwe regels tussen wal en schip raken, bijvoorbeeld doordat zij niet tijdig kennisnemen van de betalingsherinneringen?
12. Holland Rijnland geeft aan dat woningzoekenden vóór de vervaldatum meerdere e-mails en sms-berichten ontvangen. Is het college ervan overtuigd dat hiermee ook kwetsbare woningzoekenden worden bereikt, bijvoorbeeld mensen die digitaal minder vaardig zijn, moeite hebben met de Nederlandse taal of tijdelijk geen toegang hebben tot hun e-mail?
13. Is het college bereid om samen met Holland Rijnland te onderzoeken of naast digitale herinneringen ook andere vormen van communicatie kunnen worden ingezet om het verlies van inschrijftijd te voorkomen?
14. Kan het college de gemeenteraad informeren over de wijze waarop de belangen van Alphen aan den Rijn zijn ingebracht bij de totstandkoming van deze wijziging van de regionale regels?
15. Heeft het college bij de besluitvorming binnen Holland Rijnland aandacht gevraagd voor de gevolgen van deze maatregel voor woningzoekenden die al jarenlang op een betaalbare woning wachten? Zo ja, wat was de inzet van het college? Zo nee, waarom niet?
16. Is het college bereid om de gemeenteraad actief te informeren over eventuele toekomstige wijzigingen in de regionale woonruimteverdeling die kunnen leiden tot het verlies van opgebouwde inschrijftijd van inwoners van Alphen aan den Rijn?

Wij verzoeken u de vragen binnen de daarvoor geldende termijn te beantwoorden.

J. van de Kolk
Fractievoorzitter SP Alphen aan den Rijn